

Koaliční smlouva

(9. 7. 2002)

Česká strana sociálně demokratická

zastoupená předsedou PhDr. Vladimírem Špidlou a statutárním místopředsedou Mgr. Stanislavem Grosse

a

Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová

zastoupená předsedou JUDr. Cyrilem Svobodou a prvním místopředsedou Ing. Milanem Šimonovským

a

Unie svobody - Demokratická unie

zastoupená úřadujícím předsedou Ing. Ivanem Pilipem a místopředsedou Ing. Pavlem Peškem

vedeny snahou o realizaci zásad evropského sociálního modelu založeném na sociálně a ekologicky orientovaném tržním hospodářství, který zahrnuje respektování demokracie a lidských práv, svobodné odbory, zaměstnavatelské reprezentace, zaměstnaneckou účast na kontrole řízení podniků, podporu přirozených lidských společenství a občanské společnosti, sociální ochranu na principech solidarity a subsidiarity, ochranu soukromého vlastnictví, rovné příležitosti a důstojné životní podmínky pro všechny včetně příprav na demografické stárnutí populace,

uzavírají na základě výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a v souladu se svými volebními programy tuto

KOALIČNÍ SMLOUVU

ČÁST PRVNÍ

I.

Smluvní strany prohlašují za společný cíl, který se zavazují promítnout do práce svých klubů v obou komorách Parlamentu i do programového prohlášení vlády České republiky, následující priority dalšího rozvoje země:

- rychlý vstup České republiky do Evropské unie při vyjednání optimálních podmínek pro ČR; - rozvíjení sociálního státu na základě sociálně tržního a ekologicky orientovaného hospodářství a proudění sociální soudržnosti a sociálního smíru; - rozvoj podmínek pro svobodné podnikání, udržení hospodářského rozvoje, růstu hrubého domácího produktu a rovnoměrného rozvoje krajů a obcí; - intenzivní boj proti všem formám korupce a závažné hospodářské kriminality; - všestrannou podporu vzdělání, vědy a kultury; - rozvíjení demokratického právního státu a samosprávných prvků; - postupné ozdravení veřejných financí; - trvale udržitelný rozvoj a ochranu životního prostředí; - vyváženou zahraniční

politiku státu a zapojení do boje proti mezinárodnímu terorismu; - posílení účasti občanů na rozhodování.

Smluvní strany se zavazují, že budou ve veškeré své činnosti usilovat o věcné a časové naplnění těchto priorit ve smyslu ujednání této smlouvy.

II.

VSTUP ČR DO EU Smluvní strany se zavazují, že učiní vše pro úspěšné dokončení přístupových jednání s Evropskou unií k termínu 1. 1. 2003 s cílem vstoupit do EU v roce 2004. Do tohoto termínu proto předložíme a v obou komorách Parlamentu prosadíme přijetí legislativních aktů nezbytných pro dokončení harmonizace právního řádu. (Příloha č. 1 této smlouvy.) Budeme společně usilovat o to, aby u dosud neuzavřených negociačních kapitol byly sjednány maximálně výhodné podmínky pro Českou republiku. Vstup do Evropské unie bude klást velké nároky na komunikaci s veřejností. Obě strany přijímají jako společný úkol získat veřejnost pro účast v referendu a pro souhlas se vstupem do Evropské unie.

Po vstupu do Evropské unie budeme usilovat o postupné překonávání omezujících podmínek souvisejících s počátečním obdobím členství. Budeme vytvářet podmínky pro posílení konkurenceschopnosti českého zemědělství, usilovat maximálně využít členství v Evropské unii pro pomoc regionům, které procházejí hospodářskou a sociální transformací.

Česká republika se chce podílet na vytváření nového evropského demokratického a sociálního modelu, který zahrnuje respektování principu demokracie a lidských práv a úctu k důstojnosti všech národů. Proto budeme usilovat o politickou integraci Evropské unie a podporovat všechny snahy o další prohlubování evropské integrace na demokratických principech.

III.

SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST, SOCIÁLNÍ SMÍR, ZAMĚSTNANOST, RODINNÁ POLITIKA, BYDLENÍ, ZDRAVOTNICTVÍ.

SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST, SOCIÁLNÍ SMÍR, ZAMĚSTNANOST /1/ Smluvní strany se zasadí o rozvíjení sociálního státu, který motivuje své občany k odpovědnosti za sebe sama, za svoji rodinu a obec a zároveň nedává nezodpovědným jedincům šanci zneužívat zdroje, které náleží těm skutečně potřebným.

/2/ Smluvní strany se zavazují vyvinout maximální úsilí o zachování sociální soudržnosti a sociálního smíru a za tím účelem se zavazují k aktivní politice zaměstnanosti spočívající v realizaci a modernizaci dosud uplatňovaných legislativních i exekutivních nástrojů a k aktivní podpoře sociálního vyjednávání na půdě Rady sociální a hospodářské dohody a podpoře vytváření tripartit na krajské úrovni.

/3/ Smluvní strany se zavazují projednat Sociální doktrínu ČR jako dlouhodobě orientující vodítko tvorby a realizace sociální politiky.

/4/ Smluvní strany se zavazují podporovat a rozvíjet nově vznikající formy sociálního dialogu včetně zapojení našich sociálních partnerů a vlády do nadnárodního sociálního dialogu.

/5/ Smluvní strany budou podporovat vznik a rozvoj veřejnoprávních organizací včetně převodu dnešních příspěvkových organizací do této organizační formy. Budou kultivovat

podmínky pro činnost reprezentací zaměstnanců i zaměstnavatelů a dalších organizací zabývajících se ochranou hospodářských a sociálních zájmů a podporovat jejich zastoupení v samosprávných orgánech veřejnoprávních a neziskových soukromých institucí v sociální oblasti.

/6/ Smluvní strany se zavazují prosazovat aktivní účast ČR na činnosti MOP.

/7/ Smluvní strany se zavazují usilovat o udržení sociální soudržnosti zejména aktivní politikou boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

/8/ Smluvní strany se zavazují podpořit vytvoření maximálního prostoru pro rovnoprávné uplatnění neziskového sektoru v sociálních službách.

/9/ Smluvní strany připraví legislativní základ pro celkovou reformu penzijního systému tak, aby došlo k oddělení Důchodového fondu od státního rozpočtu při zachování průběžného systému financování starobních důchodů s ručením státu.

/10/ Smluvní strany zajistí potřebný rozvoj nositele sociálního pojištění a využití části zdrojů z privatizace ve prospěch penzijní reformy.

/11/ Smluvní strany podpoří další rozvoj systému penzijního připojištění včetně vhodné formy připojištění zaměstnaneckého.

/12/ Smluvní strany se zavazují podpořit novou zákonnou úpravu sociální pomoci, která bude základnou též pro kvalitní a potřebám jednotlivců přizpůsobenou sociální péči. Obě smluvní strany se zavazují výrazně posílit síť sociálních služeb všech podob. Budou podporovat dokončení tvorby systému, který účinně napomůže integraci handicapovaných občanů i za pomoci osobních asistentů.

/13/ Smluvní strany se zavazují připravit a předložit nový zákoník práce, který přispěje k zachování a tvorbě nových pracovních míst. Zákoník práce přitom zachová dosavadní úroveň zákonem garantované ochrany zaměstnanců a zároveň zvýší roli kolektivních smluv a kolektivního vyjednávání na podnikové i odvětvové úrovni včetně veřejné správy.

/14/ Smluvní strany se zavazují, že nepodpoří omezování odborových práv v právních předpisech a budou dbát na to, aby nedocházelo k jejich porušování zejména na podnikové úrovni.

/15/ Smluvní strany se zavazují, že budou usilovat o efektivnější a rychlejší vymahatelnost práva v pracovně právní oblasti včetně závazků vyplývajících z kolektivních smluv.

/16/ Smluvní strany se zavazují zřídit samostatnou nezávislou inspekci práce a podpořit vytvoření nového průběžně financovaného veřejnoprávního systému úrazového pojištění.

/17/ Smluvní strany se zavazují podporovat zaměstnanost osob obtížně se uplatňujících na trhu - např. uchazečů bez kvalifikace, absolventů škol bez praxe, zdravotně postižených, žen s malými dětmi, romských občanů či dlouhodobě nezaměstnaných.

/18/ Smluvní strany se zavazují věnovat zvláštní pozornost odstraňování rozdílů v odměňování žen a mužů s cílem zlepšit celkové postavení žen v naší společnosti při uplatnění

zásad nediskriminace a rovnosti příležitostí.

RODINNÁ POLITIKA

1. Smluvní strany se zavazují podpořit opatření, která povedou ke zlepšení fungování a stability manželství a rodiny včetně příslušných právních úprav.
2. Smluvní strany se zavazují, že budou usilovat o vytvoření takových podmínek, aby rodičovství a povolání nestály proti sobě. Zasadí se o zlepšení slučitelnosti profesních a rodičovských povinností tak, aby rodiče mohli podle vlastního přání lépe využívat svého vzdělání a neztráceli v době rodičovské dovolené kontakt se svou profesí a mohli se, pokud si to přejí, více věnovat výchově vlastních dětí.
3. Smluvní strany se zavazují prosadit přijetí státní koncepce rodinné politiky a zajistit její realizaci institucionálně. Na základě široké odborné a společenské diskuse podpořit vytvoření „Národního programu podpory rodin s dětmi“ s důrazem na vytváření příznivých podmínek pro rodiny s více než jedním dítětem.
4. Smluvní strany se zavazují uvést v život vyvážený systém založený na rovnováze následujících prvků:

· přídavek na dítě jako právo dítěte, jako příspěvek společnosti na výživu a výchovu dětí, který náleží všem dětem bez rozdílu, ve stejné výši a diferencovaný pouze podle věku dítěte a školní příspěvek jednorázově vyplácený a odstupňovaný podle stupně školního vzdělání. Smluvní rodičovský příspěvek, který umožňuje rodinnou péči dětem v nejnižším věku, ve výši nejméně jedné třetiny průměrných pracovních příjmů kategorie osob ve věku 25 - 35 let. Bude rozšířena možnost částečné výdělečné činnosti při pobírání této dávky, · fondové zabezpečení dlouhodobých potřeb rodin s dětmi v různých fázích života (např. novomanželské půjčky, rodinné spoření, svěřenecký fond), · změny daňového systému zvýhodňující rodiny s dětmi (např. společné zdanění manželů, možnost opce mezi přídavky na děti a daňovými odpočty na děti).

Struktura celého systému bude zvažována ve vazbě na vývoj veřejných rozpočtů.

/19/ Bydlení

Smluvní strany vycházejíce z potřeby sociální únosnosti připraví a Parlamentu předloží návrh zákona o nájemném z bytu, který stanoví regulační pravidla místně obvyklého nájemného a pravidla úhrady služeb a připraví zákonnou úpravu příspěvku na bydlení. Obě smluvní strany se zavazují rozšířit legislativní základ pro rozvoj výstavby nájemných bytů neziskovými právníky osobami a družstvy a zároveň vytvoří podmínky k výstavbě bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel. Smluvní strany se zavazují, že takto připravené návrhy podpoří v obou komorách Parlamentu.

1. Smluvní strany se dohodly, že zavedou daňové úlevy na pořízení prvního vlastního bydlení.
2. Smluvní strany se dohodly, že změní postavení Státního fondu rozvoje bydlení využitím jeho revolvingové funkce, moderních a efektivnějších úvěrových nástrojů a jeho doplňování z vrácených půjček obcím pro obecní fondy rozvoje bydlení.

3. Smluvní strany se dohodly, že při novelizaci občanského zákoníku budou dbát na to, aby práva i povinnosti účastníků nájemního vztahu byly vyvážené.
4. Smluvní strany se dohodly, že budou podporovat budování infrastruktury pro bytovou výstavbu a bydlení na venkově.
5. Smluvní strany se dohodly na rozšíření investičních pobídek pro vstup potencionálních investorů do bytové výstavby.
6. Podpora hypoték bude i nadále jedním z nástrojů podpory vlastnického bydlení.
7. Smluvní strany se dohodly na ponechání nižších sazeb DPH na stavební práce související s bydlením.
8. Obě smluvní strany se zavazují, že budou hledat nástroje na snížení počtu nevyužívaných bytů a na odstranění existujících deformací trhu s byty.

/20/ ZDRAVOTNÍ PÉČE

1. Smluvní strany budou prosazovat moderní demokratickou zdravotní politiku. Budou usilovat o ekvitu, profesionalitu, důstojné zacházení s pacientem, dobré pracovní podmínky, finanční stabilitu, efektivitu a kontrolu veřejností. Partneři smlouvy jsou odhodláni dále rozvíjet systém veřejného zdravotního pojištění, který je založen na občanské, mezigenerační solidaritě, solidaritě zdravých s nemocnými a zdravotně postiženými za účelem zajištění rovné dostupnosti zdravotní péče.
2. Smluvní strany se zavazují posílit postavení pacienta zvýšením jeho informovanosti, podporou jeho svobodného výběru zdravotní péče. Pacient má právo přesvědčit se o kvalitě jednotlivých zdravotnických zařízení a právo na veřejnou kontrolu kvality zdravotní péče.
3. Smluvní strany vytvoří zákonné podmínky pro plné uplatnění zásad Úmluvy na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti při aplikaci biologie a medicíny. Pokrok v medicíně a biomedicínském výzkumu má dalekosáhlé důsledky pro budoucnost celého lidstva. Proto podpoří širokou veřejnou diskusi o všech těchto otázkách.
4. Smluvní strany s ohledem na potřeby stárnoucí populace podpoří restrukturalizaci současných kapacit a posílí zejména úroveň ošetrovatelské péče a dalších forem dlouhodobé péče včetně rehabilitace a domácí péče. Vymezí ty formy dlouhodobého pobytu v zařízeních, u kterých se jedná de facto o náhradu bydlení, a budou hledat i cesty jejich spolufinancování. Pokud se však jedná o zdravotní hospitalizace, budou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Nesmí být narušena rovná dostupnost indikované zdravotní péče.
5. Smluvní strany podpoří implementaci programu WHO Zdraví pro všechny ve 21. století. Posílí roli prevence s prokazatelným pozitivním účinkem na zlepšení zdravotního stavu populace.
6. Smluvní strany zajistí účelnou organizaci zdravotnických služeb s posílením role krajů a obcí na principu subsidiarity. Vysoce specializovanou péči včetně technologického rozvoje bude plánovat a organizovat Ministerstvo zdravotnictví tak, aby byla rozvíjena na základě objektivně stanovených potřeb a ekonomických možností a aby byla dostupná všem občanům

z celé republiky.

7. Smluvní strany urychleně připraví zákon o zdravotnických zařízeních jako veřejnoprávních institucích s důrazem na pravidla činnosti, hospodaření a kontroly.

8. Smluvní strany provedou harmonizaci studijních programů ve zdravotnictví podle požadavků EU, aby bylo možné vzájemné uznávání kvalifikace.

9. Cílem naší lékové politiky je zabezpečit dostupnost kvalitních účinných a bezpečných léčiv všem, kteří je potřebují. Smluvní strany podpoří stabilizaci cen léčiv a výši úhrad sjednotí tak, aby se měnily jedenkrát ročně.

10. Smluvní strany nepodpoří případné návrhy na zvýšení spoluúčasti občanů na péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění. Ministerstvo zdravotnictví na základě širokého odborného konsensu navrhne standardy pro jednotlivé druhy a formy zdravotní péče včetně úpravy úhrady ze zdravotního pojištění, v závislosti na rozvoji medicíny tak, aby nedošlo ke zúžení stávajícího věcného rozsahu zdravotní péče hrazeného z veřejného zdravotního pojištění.

11. Smluvní strany nepodpoří návrhy na zavedení přímé úhrady a poplatky pacienta na péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění.

12. Smluvní strany připraví mechanismy optimalizace pohybu pacienta při vyhledávání zdravotní péče s důrazem na odpovědnost pacienta i lékaře.

13. Smluvní strany budou hledat způsob, jak omezit neoprávněné čerpání z nemocenského pojištění např. účelným propojením nemocenského a zdravotního pojištění.

14. Smluvní strany podpoří k optimalizaci využití zdrojů pojistného na zdravotní péči plné přerozdělení vybraného pojistného. Pro zvláště nákladnou zdravotní péči vytvoří samostatně spravovaný fond financovaný ze zdravotního pojištění a ze státního rozpočtu.

15. Smluvní strany nepodpoří případné návrhy na zvýšení procentní sazby povinného zdravotního pojištění placeného zaměstnanci a zaměstnavateli.

IV.

HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ

/1/ Smluvní strany se zavazují realizovat společnou národohospodářskou strategii, která bude směřovat k dlouhodobě udržitelnému hospodářskému růstu s cílem přiblížit se vyspělým zemím v základních hospodářských ukazatelích.

Hlavními nástroji této strategie budou:

- podpora investic do výroby a služeb s vysokou přidanou hodnotou včetně rozvoje systému investičních pobídek pro domácí a zahraniční investory, - podpora malého a středního podnikání, - podpora výzkumu a vývoje, - podpora exportu.

V této souvislosti smluvní strany vyhodnotí jednotlivé uplatňované programy veřejné podpory

a v návaznosti na stav transformace národního hospodářství a integrační proces vstupu České republiky do Evropské unie vypracují její zpřesnění.

/2/ Smluvní strany se zavazují zpracovat a postupně realizovat komplexní plán revitalizace regionů severní Morava a severozápadní Čechy. Tento plán bude založen na dlouhodobých investicích soukromého i veřejného sektoru, rozvoji dopravní infrastruktury a přednostním uplatnění offsetových programů a zdrojů strukturálních fondů.

/3/ Smluvní strany se zavazují novelizovat dlouhodobou energetickou koncepci. Při volbě energetických zdrojů se zaměří na zdroje tuzemské a při jejich výběru budou respektovat oprávněné požadavky životního prostředí a rozšiřovat využití alternativních a obnovitelných energetických zdrojů.

/4/ Smluvní strany vyhodnotí stav a výsledky privatizace síťových odvětví a zváží další postup restrukturalizace a privatizace s cílem zajistit konkurenční prostředí s postupným zaváděním volby dodavatele, účinnou ochranou zájmů zákazníků při respektování sociálních souvislostí a ekologických potřeb.

/5/ Smluvní strany se zavazují vytvářet podmínky pro maximální využití strukturálních nástrojů EU jak v oblasti přípravy programů, tak v oblasti spolufinancování ze strany ČR. Do tohoto procesu budou i nadále zapojeny krajské samosprávy.

/6/ Smluvní strany zachovají a dále rozvinou systém podpory malým a středním podnikatelům se zvláštním zřetelem na hospodářsky slabá území.

/7/ Doprava a spoje

1. Smluvní strany se zavazují v rámci projednávání kapitoly doprava s EU prosazovat rovnocenné postavení českých dopravců. 2. Smluvní strany se zavazují podporovat rozvoj dopravní infrastruktury (dálnice, rychlostní komunikace, obchvaty obcí, železniční koridory vodní cesty, letiště) za využití stálých zdrojů (daně z PHM, dálniční poplatky, silniční daň), ale i ze zdrojů mimořádných (příjmy z privatizace a pronájmu, přípravné fondy EU-ISPA) a v budoucnu i strukturálních fondů EU. 3. Smluvní strany se zavazují dokončit transformaci české železnice s důrazem na obchodní a investiční rozvoj. 4. Smluvní strany se zavazují zajistit občanům přístup ke službám veřejné dopravy v odpovídajícím rozsahu, kvalitě a za přijatelnou cenu. 5. Smluvní strany se zavazují prosazovat zvýšení bezpečnosti provozu na silnicích především postihováním agresivity. 6. V oblasti telekomunikací budou smluvní strany podporovat liberalizaci telekomunikačního trhu a současně posílení pravomocí nezávislého regulátora – ČTÚ.

/8/ Informační společnost, budování ekonomiky na myšlenkách

Smluvní strany považují za společný cíl podporu a rozvoj informační a znalostní společnosti jako důležitého nástroje pro rozvoj vzdělanosti, ekonomiky a služeb veřejné správy. Proto se dohodly na následujících principech politiky v oblasti informatiky a komunikací:

1. Smluvní strany se dohodly, že pro realizaci těchto cílů musí nezbytně dojít k dalšímu rozvoji právního rámce informační společnosti zejména v oblasti telekomunikačního trhu, přístupu k informacím, ochrany osobních dat a využívání elektronických dokumentů a identifikátorů ve veřejné správě i obchodním styku. 2. Smluvní strany soudí, že prostředkem

vedoucím ke zpřístupnění informací veřejné správy je programové financování a řízení výstavby informačních systémů veřejné správy stejně jako oboustranně výhodné partnerství veřejného a soukromého sektoru. 3. Smluvní strany jsou přesvědčeny, že vstup do Evropské unie musí být doprovázen koordinovaným postupem při implementaci stávajících i nových předpisů Evropské unie pro komunikační služby a informační technologie, a to nejenom pasivním převzetím, ale i tvůrčím podílem na jejich přípravě.

/9/ Zemědělství a rozvoj venkova

Smluvní strany konstatují, že základním cílem v oblasti zemědělství je optimalizovat a stabilizovat rozměr a ekonomickou pozici zemědělství tak, aby bylo schopno ve venkovském prostoru plnit funkce produkční, environmentální a sociální.

K dosažení tohoto cíle se smluvní strany zavazují:

1. Prostřednictvím "Programu obnovy venkova" podpořit harmonický rozvoj venkovských oblastí, včetně krajových a lokálních specifik. 2. Systémem podpor a dalšími opatřeními umožnit spravedlivou soutěž českých zemědělců v evropském konkurenčním prostředí. 3. Dokončit harmonizaci právních předpisů, nutných pro plnohodnotný vstup českého zemědělství do EU v první vlně. 4. Obhajovat produkční kvóty pro jednotlivé komodity navržené v pozičním dokumentu a rovný přístup v přiznání přímých plateb a zdrojů na rozvoj venkova. 5. Podpořit zemědělskou prvovýrobu v produkčních a marginálních oblastech v souladu se společnou zemědělskou politikou EU. 6. Podpořit potravinářský a zpracovatelský průmysl ve smyslu maximální bezpečnosti potravin pro spotřebitele. 7. Přijmout opatření na podporu agrárního exportu. 8. Podpořit zemědělské prvovýrobce při sdružování do odbytových družstev a organizací. 9. Dokončit restituční a transformační procesy v zemědělství, obnovit a postupně stabilizovat vlastnické vztahy v zemědělství. Urychlit realizaci pozemkových úprav a proces prodeje státní zemědělské půdy. Využít vyjednaného přechodného období k převodu zemědělské půdy na české subjekty na ní hospodařící za přijatelných podmínek s možností dlouhodobých splátek a ručení zemědělskou půdou. K realizaci tohoto cíle vytvořit „pozemkovou banku“ nebo podobnou instituci, 10. Udržet multifunkční zemědělství na celé ploše zemědělské půdy při výrazné podpoře údržby krajiny a kvality životního prostředí ekologicky únosnou produkcí. Podpořit nepotravinářské využití zemědělské produkce a zvýšit produkci obnovitelných zdrojů energie. 11. Pokračovat ve vodohospodářské politice zabezpečující ochranu území před záplavami a vodní erozí. 12. Lesy nadále považovat za významné celospolečenské bohatství a lesní hospodářství orientovat na trvalý rozvoj jejich produkčních a mimoprodukčních funkcí a zlepšování jejich zdravotního stavu. 13. Podpořit progresivní zemědělský výzkum a zemědělské školství s důrazem na celoživotní program vzdělávání pro zemědělce a zavádění nových technologií do výroby.

Rozvoj zemědělství a lesnictví je a zůstane základem prosperity venkova.

V.

BEZPEČNOST A BOJ PROTI KRIMINALITĚ /1/ Smluvní strany se zavazují, že budou respektovat a prosazovat přísnou apolitičnost bezpečnostního aparátu ČR a orgánů činných v trestním řízení.

/2/ V oblasti policejní práce budou smluvní strany podporovat zapojení policie do činnosti

nadnárodních bezpečnostních struktur (Europol, Interpol).

/3/ Smluvní strany si uvědomují nutnost podporovat činnost celorepublikových policejních útvarů specializovaných na nejzávažnější druhy kriminality (organizovaný zločin, korupce, finanční kriminalita atp.).

/4/ Smluvní strany se zavazují vytvořit podmínky pro sladění územních obvodů policie a soudů s územními obvody krajů, zlepšit spolupráci Policie ČR s orgány územních samospráv a zvýšit počty policistů v přímém výkonu služby.

/5/ Smluvní strany vytvoří podmínky pro zvýšení možnosti odčerpávání zisků ze zločinu a zasadí se o možnost státu zabavit majetek odsouzeným zločincům, kteří se podíleli na organizovaném zločinu, pokud nemohou prokázat získání majetku zákonným způsobem.

/6/ Smluvní strany se zavazují k nulové toleranci projevů extremismu, rasismu a xenofobie. Za nezbytné považují smluvní strany zapojení bezpečnostních složek do mezinárodního boje s terorismem a zaměřit se zejména na jeho financování, mezinárodní výměnu informací a obchod se strategickými materiály. /7/ Smluvní strany se zavazují přijímat účinná opatření k zamezení nelegální migrace, nelegálního zaměstnávání cizinců a všech aktivit s nelegální migrací souvisejících, stanovit zásady migrační politiky státu respektující práva a oprávněné zájmy osob při současném zohlednění přínosu každého jednotlivého imigranta pro rozvoj státu a zavazují se zesílit boj proti podlodnictví s důrazem na meziúzemní koordinaci. /8/ V oblasti činnosti zpravodajských služeb a NBÚ vnímají smluvní strany potřebu provést analýzu činnosti a v rámci budoucí reformy, provedené na základě konsensu koaličních stran, zlepšit jejich koordinaci, kontrolu a spolupráci s uživateli. /9/ Smluvní strany považují odstranění korupce a důsledný postih závažné hospodářské kriminality za zásadní úkol celé společnosti. Za tímto účelem se zavazují prosadit řadu opatření, která půjdou mimo jiné těmito směry: - zrychlit rozhodování úřadů a soudů, - zjednodušit administrativní postupy a odstranit nadbytečnou byrokracii, - zprůhlednit veřejné rozhodování. /10/ Smluvní strany budou za tímto účelem prosazovat mimo jiné přijetí právní úpravy, zakotvující ve vymezeném rozsahu přechod od hotovostních k bezhotovostním platbám. /11/ Smluvní strany předloží pro zvýšení postihu závažné majetkové trestné činnosti a závažné daňové nekázně apod. vhodnou podobu zákona o majetkových přiznáních a prokazování původu příjmů. /12/ Smluvní strany se zavazují k přípravě nové zákonné úpravy konfliktu zájmů, která povede k rozšíření stávající působnosti a zprůhlednění sankcí a zavedení majetkových přiznání pro vybrané veřejné činitele. /13/ Smluvní strany dále chtějí pokračovat v plnění úkolů obsažených v aktuálně platném vládním programu boje proti korupci a budou upřednostňovat při zadávání veřejných zakázek veřejnou obchodní soutěž před ostatními způsoby zadání, především před výzvou jednomu zájemci, a to jak na úrovni vlády, tak i v rámci jednotlivých rezortů. /14/ Ve sféře maloobchodního prodeje se smluvní strany zasadí o opatření směřující proti krácení tržeb. V této souvislosti zváží např. zavedení registračních pokladen, registrovaných účtenek. VI. **PODPORA VZDĚLÁVÁNÍ, VĚDY, KULTURY A SPORTU** 1. Smluvní strany považují vzdělávání za svou prioritu a budou usilovat o další zvyšování výdajů na vzdělávání v budoucích rozpočtech. 2. Smluvní strany se zavazují: a) opírat se při další transformaci vzdělávání především o principy Národního programu vzdělávání v ČR (Bílé knihy); b) vypracovat a urychleně prosadit Zákon o vzdělávání (školský zákon) a hledat pro něj co nejširší podporu u odborné veřejnosti a ostatních parlamentních stran; c) zachovat bezplatné veřejné základní, střední i vysoké školství s důrazem na soustavné zvyšování vzdělanostní úrovně české populace; d) zachovat srovnatelné postavení škol všech zřizovatelů; e) respektovat multikulturní a multietnický charakter české společnosti. Zajistit rovné šance na

vzdělání příslušníků jednotlivých etnických skupin; f) usilovat o zlepšování podmínek práce pedagogických pracovníků a pokračovat ve zvyšování jejich platů s cílem výrazně překročit průměrnou mzdu v ČR; g) vytvářet podmínky pro podstatné rozšíření nabídky studijních příležitostí v oblasti terciárního vzdělávání; h) všestranně podporovat podmínky pro rozvoj volnočasových aktivit dětí a mládeže a rozvoj sportu; i) realizovat strategické cíle Státní informační politiky ve vzdělávání. 3. Smluvní strany se zavazují podporovat základní i aplikovaný výzkum a vývoj tak, aby se veřejné prostředky vynakládané na tuto podporu postupně navyšovaly. 4. Smluvní strany se zavazují: a) vyčleňovat na podporu kultury – včetně kultury národnostních menšin – prostředky ve výši obvyklé v EU, minimálně však dodržet průměr nákladů vložených do kultury v letech 1998-2002; b) podporovat zvýšení péče státu o kulturní dědictví a kulturní rozvoj; c) zachovat veřejnoprávnost Českého rozhlasu, obou programů ČT a ČTK; d) zhodnotit dosavadní působení veřejnoprávních sdělovacích prostředků a zejména jejich rad s důrazem na požadavek nestrannosti, vyváženosti a plnění veřejné služby; e) provést kroky nezbytné k naplnění těchto požadavků (a nezbytné k úspěšné integraci ČR do EU) včetně novelizace zákonů o veřejnoprávních sdělovacích prostředcích. Stejný postup uplatní smluvní strany i pro Radu pro rozhlasové a televizní vysílání včetně novelizace příslušného zákona.

VII.

DEMOKRATICKÝ PRÁVNÍ STÁT, VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBČANSKÁ SPOLEČNOST

/1/ Smluvní strany považují úsilí o vybudování demokratického právního státu za trvalý úkol, k jehož naplnění je nezbytné zakotvit do ústavního pořádku České republiky rozhodování občanů o zásadních otázkách vnitřní i zahraniční politiky státu v referendu. Deklarují společnou snahu podpořit v Senátu hlasy členů svých klubů projednávaný návrh ústavního zákona o referendu. Nebude-li přijat, zavazují se urychleně zpracovat a předložit nový návrh ústavního zákona o obecném referendu včetně referenda o vstupu do EU. Za další nezbytný krok považují změnu Ústavy ČR, která by umožnila přímou volbu prezidenta republiky, zpřesnila vzájemné kompetence ústavních orgánů, omezila rozsah imunity ústavních činitelů a založila kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu ve vztahu k hospodaření územních samospráv se státními prostředky. /2/ V zájmu posílení stability právního řádu, jeho přehlednosti a záruk právních jistot se smluvní strany zavazují přistoupit k zásadní rekonstrukci právního řádu spočívající ve zpracování nových kodexů občanského, pracovního a trestního práva tak, aby mohly být předloženy Parlamentu nejpozději do poloviny roku 2004. Smluvní strany se dále zavazují předložit do Parlamentu do poloviny roku 2003 celkovou rekonstrukci úpadkového práva. Smluvní strany současně deklarují společný zájem pokračovat v celkové revizi právního řádu, která povede k odstranění překonaných zejména podzákonných norem a k posílení právní jistoty občanů. /3/ Smluvní strany konstatují, že v Československu po listopadu 1989 a v České republice po 1.1.1993 byly přijaty zákonné úpravy zmírňující majetkové i jiné křivdy minulého režimu v rozsahu, který nemá obdobu v jiných postkomunistických zemích. Společně se zavazují, že nebudou rozšiřovat rámec těchto restitucí a nepřipustí změnu data 25. únor 1948 jako data rozhodného pro uplatňování nároků z restitucí. /4/ Smluvní strany považují za důležité, aby v souladu se stávajícími zákony pokračovalo vyšetřování a potrestání zločinů komunismu. /5/ Obě smluvní strany považují za stále nedorozřešenou zásadní otázku uspořádání majetkových vztahů mezi státem na straně jedné a církvemi a náboženskými společnostmi na straně druhé. Zavazují se při jednání o této otázce, přípravě a projednávání nezbytných legislativních aktů vycházet ze společné pozice principu majetkového fondu, jehož výnosy budou rozdělovány výlučně na podporu církví a náboženských společností. V závislosti na rozsahu těchto výnosů a vytvoření dalších možností financování církví z jiných zdrojů dojde k ukončení jejich financování ze státního

rozpočtu. /6/ Smluvní strany se zavazují pokračovat v reformě soudnictví za účelem posílení vymahatelnosti práva a zvýšení odborné úrovně soudců s tím, že bude posíleno administrativní zázemí soudů a zřízena funkce asistentů soudců. /7/ Smluvní strany se zavazují, s cílem posílení spravedlivého soudního procesu, připravit a Parlamentu ČR předložit zákon o právní pomoci. /8/ Smluvní strany budou prosazovat takové úpravy řízení před soudy, kterými dojde ke zlepšení postavení věřitelů proti dlužníkům zejména změnou zákona o soudních poplatcích.

/9/ Smluvní strany připraví právní úpravu, která zajistí urychlení zápisů do obchodního rejstříku. V prvním stupni nebude tato agenda vykonávána soudy, podmínky zápisu do obchodního rejstříku budou zjednodušeny a bude zaveden systém formulářů.

/10/ Smluvní strany se zavazují, že učiní vše pro to, aby Česká republika ratifikovala Římský statut Mezinárodního trestního soudu.

/11/ Smluvní strany považují dokončení celkové reformy veřejné správy založené na samosprávném principu za prioritní úkol. Neučiní v žádné z parlamentních komor kroky, které by završení její II. etapy dnem 1.1.2003 mohly ohrozit. Reforma veřejné správy bude ukončena III. etapou, která se zejména zaměří na co nejefektivnější fungování ústředních a správních úřadů, na revizi správních agend a zjednodušení správních postupů. Zavazují se předložit Parlamentu ČR a v obou jeho komorách podpořit nový zákon o správním řádu jako univerzální procesní normu pro oblast veřejné správy.

/12/ Smluvní strany se zavazují podporovat rozvoj občanské společnosti a její participace na správě věcí veřejných. Budou usilovat o vytvoření maximálního prostoru pro rovnoprávné uplatnění neziskového sektoru při poskytování obecně prospěšných služeb, zejména v oblasti sociální, zdravotní, životního prostředí a kultury.

/13/ Změníme systém financování neziskového sektoru státem. Vytvoříme podmínky pro rozvoj plurality finančních zdrojů nevládních neziskových organizací.

/14/ Smluvní strany se zavazují zajistit, že podklady pro závažná společenská rozhodnutí budou připraveny po konzultaci s nejlepšími dosažitelnými odborníky, ať jsou kdekoli zaměstnání a jakkoli orientováni, a v dialogu s občany a jejich organizacemi včetně církví a náboženských společností. To se týká konkrétních koncepcí i legislativních exekutivních i jiných rozhodnutí, která se z koncepcí koordinovaně odvíjejí.

VIII.

VEŘEJNÉ FINANCE A DANĚ /1/ Smluvní strany považují konsolidaci veřejných financí za nezbytnou podmínku pro udržitelný střednědobý hospodářský růst a pro úspěch procesu vedoucího k rychlému vstupu do Evropské unie a následnému splnění kritérií pro připojení k jednotné evropské měně Euro. Konečným cílem tohoto úsilí by měla být dlouhodobě vyrovnaná soustava veřejných rozpočtů. Za nezbytnou podmínku dosažení takového cíle považují obě smluvní strany přípravu a zahájení reformy systému veřejných financí v letech 2003-2006 tak, aby saldo veřejných rozpočtů v roce 2006 nepřekročilo hodnotu v rozmezí 4,9 – 5,4 % HDP s tím, že toto plánované saldo bude upřesňováno v souvislosti se schváleným střednědobým fiskálním výhledem podle následujícího odstavce.

/2/ Smluvní strany souhlasí s tím, aby vláda schválila do konce roku 2002 střednědobý

fiskální výhled, který stanoví závazné rámcové limity výdajů kapitol státního rozpočtu na celé funkční období nové vlády. Reforma systému veřejných financí by měla být založena na kombinaci opatření na příjmové i výdajové straně veřejných rozpočtů, vládní politice stabilizace a od roku 2005 postupného snižování podílu salda státního rozpočtu na HDP, daňové reformě, reformě penzijního systému a dosažení stabilního rozdělení výdajových kompetencí mezi stát, kraje a obce. Státní výdaje musí být nadále hospodárné, šetrné a obezřetné. Reforma veřejných financí nesmí z dlouhodobého hlediska vést k ohrožení kvality fungování veřejného sektoru a veřejných služeb, narušení sociálního smíru a sociální soudržnosti.

/3/ Smluvní strany dokončí přenos výdajových kompetencí na kraje a obce tak, aby odpovídaly přeneseným kompetencím v oblasti výkonu veřejné správy a veřejných služeb. Nejpozději od 1.1.2004 dojde ke zvýšení podílu krajů na rozpočtovém určení daní tak, aby kraje mohly úsporným a efektivním způsobem plnit zákonem svěřené funkce. Budou přijata taková legislativní opatření, jež vytvoří rámec pro regulaci zadlužování obcí a krajů při respektování jejich rozpočtové autonomie.

/4/ Smluvní strany se zavazují pro příští čtyřleté období nezvyšovat celkové daňové zatížení a stabilizovat daňovou kvótu na úrovni roku 2000 včetně realizace opatření proti jejímu možnému budoucímu autonomnímu poklesu. Obě smluvní strany se současně zavazují dokončit harmonizaci daňové soustavy s požadavky Evropské unie a snížit sazbu daně z příjmu právnických osob.

/5/ Smluvní strany se zavazují vytvořit co nejlepší legislativní a jiné podmínky pro boj s daňovými a celními úniky a s nimi spojenou hospodářskou kriminalitou.

/6/ Smluvní strany budou usilovat o efektivní, rychlé a transparentní vypořádání aktiv soustředěných v ČKA.

IX.

TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

/1/ Smluvní strany konstatují, že budou podporovat udržení a zkvalitnění účasti veřejnosti při ochraně životního prostředí. Zavazují se, že se zasadí v Parlamentu ČR o ratifikaci Aarhuské úmluvy o účasti veřejnosti na rozhodování ve věcech životního prostředí.

/2/ Smluvní strany se zavazují předložit a v Parlamentu ČR prosadit zákonnou úpravu pro jednotlivé národní parky s vyloučením možnosti jejich plošného zmenšení - jejich hranice bude odpovídat dnešnímu stavu. Tato úprava nepřipustí převod správ chráněných krajinných oblastí a správ národních parků na kraje. Rovněž se obě smluvní strany zavazují nepřipustit převod lesů ve správě s.p. Lesy ČR na kraje a zachovat vlastnictví lesů v majetku státu.

/3/ Smluvní strany se zavazují prosadit vládní novelu zákona o ochraně přírody a krajiny s aplikací požadavků evropské soustavy chráněných území sítě NATURA 2000 včetně odpovídajícího zajištění finančních prostředků pro vlastníky pečující o dotčené pozemky. Pro národně významná chráněná území a soustavu NATURA 2000 se obě strany zavazují zajistit jednotnou a místně vykonávanou speciální státní správu v ochraně přírody a krajiny. V souladu se Státním programem ochrany přírody a krajiny se obě strany zavazují k doplnění soustavy chráněných území a to zejména o CHKO Novohradské hory, Český les a Střední

Poohří.

/4/ Smluvní strany se zavazují, že vláda bezodkladně zahájí přípravu na fiskálně neutrální ekologickou daňovou reformu. Obě smluvní strany dále zpřehlední vládní dotační politiku ochrany životního prostředí a budou podporovat rozvoj perspektivních ekologických technologií.

/5/ Smluvní strany se zavazují prosadit novelou zákona o Fondu národního majetku převedení částky 15 mld. Kč do Státního fondu životního prostředí, kde tyto prostředky budou využity na revitalizaci oblastí narušených těžbou hnědého uhlí.

X.

ZAHRANIČNÍ A OBRANNÁ POLITIKA

/1/ Společným cílem smluvních stran je aktivní a vyvážená zahraniční politika. Prioritou české zahraniční politiky je začlenění České republiky do Evropské unie, rozvíjení dobrých vztahů se všemi sousedními zeměmi a plnění závazků vůči našim spojencům v NATO.

/2/ Vztahy s druhými státy chceme zakládat na partnerství, rovnoprávnosti, vzájemném respektu a spolupráci se všemi, kteří se chtějí podílet na vytváření spravedlivých a demokratických vztahů ve světě.

/3/ Smluvní strany vycházejí z Česko-německé deklarace z roku 1997 a zavazují se respektovat principy vyjádřené v usnesení Poslanecké sněmovny č. 2235 ze dne 24. 4. 2002, které se dotýkají právních důsledků 2. světové války.

/4/ Smluvní strany se zavazují, že budou podporovat společnou evropskou zahraniční a bezpečnostní politiku včetně projektu společných evropských mnohonárodnostních sil. Budeme rozvíjet spolupráci v rámci Visegrádské skupiny, nadstandardní vztahy se Slovenskem a podílet se na boji proti mezinárodnímu terorismu. Součástí tohoto boje je pro nás také podpora zemí třetího světa a zasazování se o obranu lidských práv. Velký význam budeme přikládat ekonomické dimenzi vnějších vztahů.

/5/ Smluvní strany se dohodly, že budou zajišťovat bezpečnost České republiky a rozvíjet její obranné schopnosti v reakci na nové bezpečnostní výzvy.

/6/ Prvořadou pozornost budou věnovat další integraci a rozvíjení členství ČR v NATO. Budou podporovat politické a vojenské zapojení ČR do bezpečnostních struktur EU.

/7/ Uskuteční zásadní reformu ozbrojených sil a vybudují plně profesionální armádu. Do roku 2006 zruší vojenskou základní službu.

/8/ Budou usilovat o společný postup proti mezinárodnímu terorismu a podporovat aktivní zapojení ČR do protiteroristických operací, operací na podporu míru a humanitárních akcí.

/9/ Smluvní strany se zavazují dokončit proces zajištění vzdušného prostoru ČR národními prostředky.

V Praze dne 9. 7. 2002

Vladimír Špidla
Cyril Svoboda
Ivan Pilip

Stanislav Gross
Milan Šimonovský
Pavel Pešek